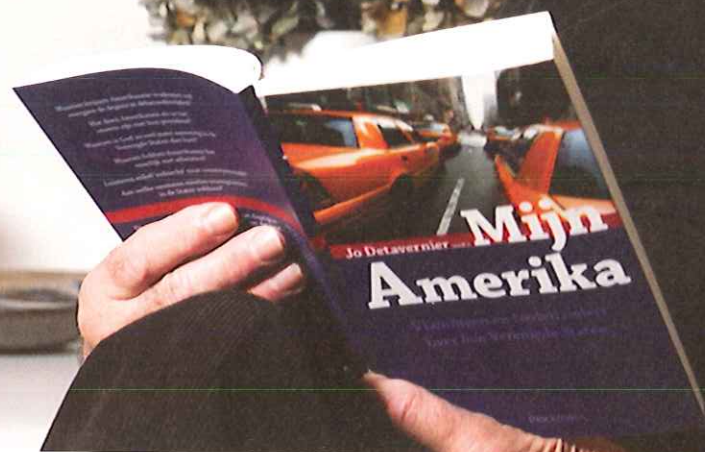

Info

Mijn Amerika, een collectie essays van bekende Vlamingen en Nederlanders over de Verenigde Staten, door Jo Detavernier (red.) verscheen in september 2012 bij Uitgeverij Pelckmans.

Em. prof. Walter Prevenier
Walter.Prevenier@UGent.be

“Universiteiten zijn eilandjes in een verdeeld Amerika”

Inzichten over het universitaire leven in de States

“Amerika bestaat niet.” Zo heet de bijdrage van emeritus professor Walter Prevenier in het boek ‘Mijn Amerika’ van Jo Detavernier. Als gastdocent gaf Walter Prevenier les in zeven verschillende Amerikaanse universiteiten, terwijl UGent-doctorandus Jurgen Goossens momenteel studeert aan de prestigieuze Yale Law School. Aan hen de vraag: welk Amerika bestaat dan wel?

Auteur: Bavo Van Landeghem | Fotografie: Nie Vermaulen

© shutterstock

In het boek *'Mijn Amerika'* bundelt UGent-alumnus Jo Detavernier oprechte verhalen van Nederlanders en Vlamingen over hun Verenigde Staten. Tussen 1978 tot 2011 stak Walter Prevenier veertien keer de oceaan over, om in zeven verschillende universiteiten historische colleges te geven. Onder andere Berkeley, Williamsburg, Columbia (New York) en het prestigieuze Princeton mochten hem ontvangen. "Als je vandaag naar de recente verkiezingsuitslag kijkt, weet je: er is een progressief en een conservatief Amerika. Maar hét Amerika bestaat niet. Wel is het zo dat universiteiten eilandjes zijn in het sterk verdeelde Amerika."

Jurgen Goossens is doctoraal onderzoeker bij de vakgroep Publiekrecht van de UGent. Hij kreeg door de *Belgian American Education Foundation* (BAEF) en *Fulbright* (het *US Bureau of Educational and Cultural Affairs*) een beurs voor een voortgezette studie toegekend, waarna hij werd toegelaten tot het selectieve *Master of Laws* programma van de Yale Law School. "Een Amerikaanse student denkt pas na over zijn antwoord als hij het woord krijgt. Bij ons is het net andersom. Een cultuurshock was het niet, maar het was wel wennen aan de assertiviteit, de interactie en de hoge werkdruk."

Met beide ervaringsdeskundigen trekken we een spoor door het Amerikaanse en Vlaamse onderwijslandschap.

Elitair door hoge inschrijvingsprijs

Jurgen Goossens: "Als ik vertel dat ons inschrijvingsgeld een kleine 600 euro bedraagt, dan denken ze hier dat dat het bedrag is per week. In de Verenigde Staten betalen studenten betalen gemakkelijker 60.000 dollar per jaar om toegelaten te worden tot een studierichting. Met als gevolg: veel studenten verlaten het onderwijs na *undergraduate school* om hun lening af te betalen. Obama heeft pas acht jaar geleden zijn studies afbetaald."

Walter Prevenier: "Het klopt dat het inschrijvingsbedrag een pak hoger ligt dan bij ons, maar dat betekent niet dat elke student de volle pot betaalt. Allereerst zijn er gradaties. Niet elke universiteit is even duur. Het zijn vooral de topuniversiteiten zoals Yale, Harvard en Princeton die hoge financiële selectiecriteria hebben. Ten tweede heb je in Amerika staatsuniversiteiten, maar de meerderheid zijn universiteiten gefinancierd door privé-sponsoring. Het inschrijvingsgeld van een student gaat rechtstreeks naar de organisatie van het onderwijs. Rijke en verstandige studenten zijn zeker welkom, maar ook heel intelligente studenten die niet het kapitaal hebben, worden aangetrokken. Waarom? Omdat ze de toekomst verzekeren van de universiteit, goed zijn voor het imago en kennis binnenbrengen. Aan hen reikt de betrokken universiteit een beurs uit. Wist je dat ongeveer een derde van de Amerikaanse studenten een beurs heeft voor het vol-

ledige inschrijvingsbedrag? En tot slot is het een ongeschreven regel dat wie afstudeert en een mooie carrière uitbouwt, zijn universitaire instelling dankbaar blijft door haar financieel te ondersteunen."

Elitair door preselectie

Behalve de hoge toegangsprijs kan je best ook uitstekende cijfers voorleggen.

Walter Prevenier: "Topuniversiteiten selecteren alleen de allerbesten. En dat begint al in de middelbare school. Een elitair systeem, dat klopt. Gelukkig zijn er nog andere minder prestigieuze universiteiten waar je je kans kan wagen. Bij ons heeft iedereen toegang aan de basis en gebeurt de selectie in het eerste bachelorjaar. Maar uiteindelijk zijn het ook de besten die zullen overblijven en kans maken om te doctoreren en om eventueel professor te worden. Ik ben voorstander van ons collectivistisch systeem omdat je niet weet hoe een student kan evolueren na zijn middelbare studies. Nog een verschil: bij ons zijn alle universiteiten van een soortgelijk niveau, in Amerika niet. Ik weet dat de vorige rector van Leuven (André Oosterlinck) graag wilde evolueren naar een topuniversiteit waartoe enkel de besten toegang hebben. Gent doet daar gelukkig (nog) niet aan mee."

Socratische lesmethode

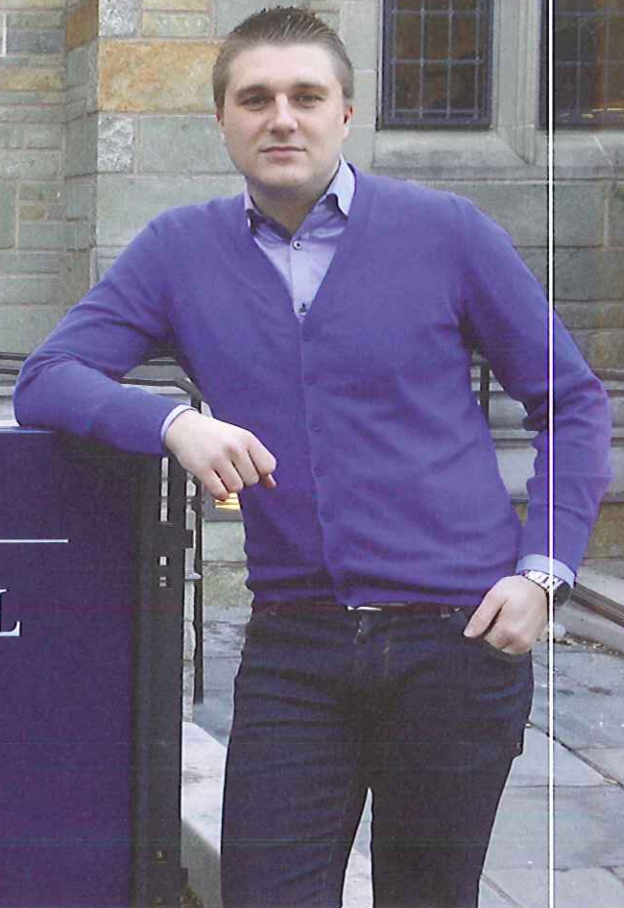
Jurgen Goossens: "Wat me opvalt, is dat de studenten voor elke les optimaal voorbereid zijn. De professor verwacht ook dat we van tevoren al een boek gelezen hebben en een standpunt ingenomen over een bepaald onderwerp. Die geanimeerde discussies waarbij men elkaars visies aftoetst over

Info ■

Jurgen Goossens

Jurgen.Goossens@Yale.edu

17

Yale University

YALE LAW SCHOOL

127 Wall St

een maatschappelijk feit, is iets wat ik zou willen meenemen naar de UGent."

Walter Prevenier: "Dat herken ik. Een Amerikaanse student heeft ook de neiging om voor zijn beurt te spreken. Toch wat nuance. Die spontane interactie zal je veel meer ervaren aan de topuniversiteiten dan aan colleges met uitsluitend *undergraduates*. Toen ik in Williamsburg les gaf aan tachtig studenten - wat enorm is naar Amerikaanse maatstaven - had ik een brave groep voor me. Ze stelden wel vragen, maar eerder omdat ze de leerstof goed wilden begrijpen. Ik heb in Gent lesgegeven in auditoria van 600 studenten: dat kan je dus niet vergelijken. Wel heb ik die interactieve manier van lesgeven overgenomen en uitgeprobeerd. Dan pikte ik er willekeurig iemand uit en stelde ik een vraag. Ik wilde zo de interactiviteit in een vol auditorium stimuleren. Het is ook waar dat een Amerikaanse

student veel meer papers moet schrijven en boeken moet lezen dan hier. Maar dat wil niet zeggen dat hij ook kritischer is. De aanslag op nine eleven heeft in dat opzicht veel veranderd in het kritische denken van Amerikaanse studenten. Dat heb ik heel duidelijk ervaren in Columbia na 2001."

Interdisciplinariteit

Jurgen Goossens: "Een professor uit de Rechten kan hier evengoed al een studie Economie of Sociologie achter de rug hebben. Dat maakt de insteek vaak heel interessant en vermijdt dat je vakdioten creëert. Ik heb het gevoel dat Amerika daar al een stap verder in staat."

Walter Prevenier: "Juist, maar vroeger was het hokjesdenken aan de Universiteit Gent nog een stuk extremer. Toen was het de professor en zijn vakgebied en daar hoorden zich geen vreemde faculteiten mee te moeien. Dat is nu veel beter. Paradoxaal genoeg is een profes-

"Die geanimeerde discussies waarbij men elkaars visie aftoetst over een maatschappelijk feit, is iets wat ik zou willen meenemen naar de UGent."

Jurgen Goossens

sor in Amerika individualistischer dan zijn Europese collega. Aan de ene kant voert hij vooral individueel onderzoek uit en schrijft hij boeken in zijn eentje, aan de andere kant is er een enorme sociale controle. In zijn universiteit start de individuele professor immers een dialoog op met collega's uit andere domeinen om te overleggen welke lessen hij dit jaar aan de studenten wil aanbieden. Bij ons zijn er vaste lesprogramma's waar een professor soms dertig jaar lang hetzelfde vak geeft. Dat bestaat niet in Amerika. Alleszins, het is niet zo dat alles bij ons ouderwets is. Aan beide situaties hou ik een schitterende ervaring over."

Een krop sla die verschillende universitaire disciplines verenigt en een appel die landen uit elk werelddeel samenbrengt. Binnen het Europese project Veg-i-Trade is dat de normaalste zaak van de wereld. "We kunnen veel van elkaar leren", klinkt het bij Mieke Uyttendaele en Melanie De Vocht, respectievelijk professor aan de vakgroep Voedselveiligheid en Voedselkwaliteit en doctoraatsstudente Communicatiewetenschappen aan de UGent.

Auteur: Stephanie Poelman | Fotograaf: Nic Vermeulen

**“Vooraf
communiceren
om paniek
te vermijden”**

Veg-i-Trade neemt Europese voedselveiligheid onder de loep

Dat dierlijke voedingsproducten zoals vlees, eieren of melk bacteriën kunnen bevatten, is algemeen geweten. Meer nog, onze voedingsgewoonten zijn er vaak op voorzien om het risico op besmetting tot een minimum te beperken. Zo zullen we kippenvlees tot in de kern verhitten voor we het opeten. Maar dat ook groenten en fruit een bron van bacteriën kunnen zijn, is veel minder bekend. Al sinds 2010 loopt daarom aan de Universiteit Gent en in samenwerking met 22 partners het Europese onderzoeksproject Veg-i-Trade. Dat onderzoekt grondig de voedselveiligheid van groenten en fruit.

“Plantaardige voedingsmiddelen nemen een steeds belangrijker plaats in ons voedingspatroon”,

stelt professor Uyttendaele. “Dat heeft enerzijds te maken met de algemene trend naar duurzaamheid: veel mensen lassen bv. een *veggie-dag* in of schrappen vlees helemaal van het menu. Anderzijds krijgen we als consument voortdurend te horen dat we meer groenten en fruit moeten eten.”

Europees project, wereldwijd onderzoek

Binnen Veg-i-Trade wil de UGent als projectcoördinator nagaan welke risico's er verbonden zijn aan de consumptie van plantaardige producten als gevolg van de aanwezigheid van bacteriën, virussen of schimmels. Het project in zijn geheel onderzoekt bovendien hoe producenten die risico's tot een

minimum kunnen beperken. “De risico's volledig bannen is onmogelijk”, meent professor Uyttendaele. “Daarvoor zouden we elk voedingsproduct moeten koken. Of moeten we elke krop sla en elke appel onderzoeken voor ze in de winkel terechtkomen. Anderzijds vinden we het niet de taak van de consument om de veiligheid van zijn voeding te controleren. Die verantwoordelijkheid ligt in de eerste plaats bij de productieketen. Daarom is het belangrijk dat we overal ter wereld goede werkpraktijken hanteren. Ik denk maar aan het gebruik van zuiver water en het volgen van hygiënische basisregels. Door de globalisering komt onze voeding van ver buiten onze grenzen. Wie koopt bijvoorbeeld al